

การพัฒนาออนโทโลยีความรู้วัฒนธรรม ผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร

Ontology Development for Cultural Knowledge of Thai – Khmer Textiles

จุฑามาศ พรหมทอง, วิระพงษ์ จันทรสนาม
สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความสำคัญของงานวิจัย

- 1) การกำหนดคำศัพท์ที่ใช้เป็นตัวแทนแนวคิดของความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมรให้เข้าใจความหมายสอดคล้องตรงกันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- 2) สามารถแบ่งปันและใช้ความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมรร่วมกันได้
- 3) สามารถนำออนโทโลยีความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมรไปพัฒนาต่อยอดความรู้ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการใช้ความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร
- 2) เพื่อศึกษาขอบเขตและโครงสร้างความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร
- 3) การพัฒนาออนโทโลยีความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร

กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาการใช้ความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร

ระยะที่ 2 ศึกษาขอบเขตโครงสร้างความรู้ กลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร

1. การวิเคราะห์เนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศความรู้วัฒนธรรม
2. การกำหนดโครงสร้างความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมรประยุกต์กับขอบเขตวัฒนธรรมของพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553, กระทรวงวัฒนธรรม (2552)
3. การวิเคราะห์คุณลักษณะความรู้ด้วยฟาเซทของ Spiteri (1998)

ระยะที่ 3 การพัฒนาออนโทโลยีความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร โดยประยุกต์แนวคิดของ Uschold and King (1996) และ Noy and McGuinness (2001)

ผลการวิจัย

ออนโทโลยีความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร
ประกอบด้วย 2 คลาสหลัก 17 คลาสย่อย คือ

1) คลาสผ้าทอ

2) คลาสวัฒนธรรมผ้าทอ

มีความสัมพันธ์ระหว่างคลาสทั้งหมด 18 ชนิด จำนวนความสัมพันธ์ทั้งหมด 1,227 ความสัมพันธ์

ผ้าทอ
1. หมอนไหม 2. หม่อน 3. ตัวทำลายต้นหม่อน 4. เส้นไหม 5. สี 6. วัตถุขย้อมสี 7. สารช่วยติด 8. ลวดลาย 9. เครื่องมือทอผ้า 10. กระบวนการทอผ้า 11. เทคนิคการทอผ้า 12. เทคนิคการแต่งผ้า 13. ผ้า
วัฒนธรรมผ้าทอ
1. การแต่งกาย 2. พิธีกรรม 3. ประเพณี 4. ความเชื่อ

โดเมน: ความรู้วัฒนธรรมผ้าทากลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร	
คลาสหลัก <Classes> จำนวน 2 คลาส	ความสัมพันธ์ ระหว่างคลาส <Relations> จำนวน 18 ชนิด
คลาสย่อย <Sub - Class> จำนวน 17 คลาส	
คุณสมบัติ <Properties> จำนวน 69 รายการ	ข้อมูลตัวอย่าง <Instances> จำนวน 493 รายการ